

Trots op onze pabo's en onze leerkrachten!

De pabo's staan, omdat ze leraren opleiden voor al onze kinderen, continu in de schijnwerpers van de publieke aandacht. Nu vind ik die aandacht meer dan verdiend. Al is het hoog tijd dat die schijnwerpers hun licht wat vaker op een wat onderbelicht aspect laten schijnen. De hoge kwaliteit van onze pabo's!

Veelzijdigheid in routes

Het NPO-programma *Zijwaarts de klas in (5 oktober op NPO2)* gaf naar mijn idee een mooi inkijkje in de zij-instroomroute tot het beroep van leraar. Deze route hebben de pabo's ontwikkeld om de instroom te vergroten, zodat meer mensen kunnen kiezen voor het veelzijdige en prachtige beroep van leraar. Want dat het beroep veelzijdig is, blijkt wel uit de uiteenlopende rollen die een leraar heeft. Zo ben je afwisselend gastheer of -vrouw, showmaster, activeerder, opvoeder, terugkijker en begeleider. En vaak weet je niet welke rol die dag van belang is om van betekenis te kunnen zijn voor je leerlingen. Het vraagt een goede opleiding om onze leraren voor te bereiden op al die rollen. En die zijn er!

Ik ben er trots op dat onze pabo's deze opleidingen en routes aanbieden. Studenten hebben echt iets te kiezen in hun ontwikkeling tot leraar basisonderwijs. Zo kan een student kiezen voor een bepaalde vorm: voltijd, flexibele deeltijd of het zij-instroomtraject. Maar er is meer: van academische pabo's, vrijeschoolopleidingen tot een combinatie van sportdocent en basisschoolleerkracht, om een paar voorbeelden te noemen. En al deze routes zorgen ervoor dat zoveel mogelijk mensen 'verleid' kunnen worden tot het prachtige beroep van leraar. En dat is belangrijk omdat kinderen (én hun ouders), ook verschillende behoeftes hebben. Ik vraag me af of men in de roep om een landelijke lerarenacademie, zoals genoemd in een verkiezingsprogramma, deze veelkleurige rijkdom wel voldoende ziet.

Kwaliteit

Ik hoor u al denken: "*Zorgen al die routes en signatures juist niet voor afleiding waardoor het basisoniveau rekenen en taal de afgelopen jaren daalde?*" Ik denk van niet. Want ondanks de genoemde 'verschillen' zijn er ook veel overeenkomsten die zorgen voor een gedeelde kwaliteit van alle opleidingen. Zo werken we met een *landelijke* kennisbasis van de zaakvakken (geschiedenis of aardrijkskunde); zijn er *landelijke* toetsen voor rekenen en taal en gebruiken we een gezamenlijk kader waar alle opleidingen aan moeten voldoen. Vreemd is daarom de roep in een van de verkiezingsprogramma om landelijk vastgestelde eisen voor lerarenopleidingen: die zijn er al én worden nageleefd.

Geen duizend-dingen-doekje

Maar als de kwaliteit van de pabo's op orde is en de verschillende routes niet zorgen voor de afnemende kwaliteit – waarom gaat onze onderwijskwaliteit dan achteruit? Dat zou naar mijn idee weleens kunnen komen doordat naast de kwaliteit van de leerkracht er ook nog zaken van invloed zijn op 'de basisvaardigheden'. Zo kijken bijvoorbeeld kinderen thuis steeds vaker naar beeldschermen, in plaats van dat ze boeken lezen. En daarnaast zijn er steeds meer leerlingen waarvan Nederlands niet de thuistaal is. Dit zouden deels verklaringen kunnen zijn voor het feit dat de leesvaardigheid van 10-jarigen in Nederland daalt, zoals het PIRLS-onderzoek laat zien.

Tegelijkertijd zien we steeds meer extra taken waar het onderwijs een oplossing voor moet bieden: want er moet óók aandacht zijn voor burgerschap, gezonde voeding en goed omgaan met geld. Maar als er iets bij komt, moet er ook iets af; want het onderwijs kan geen duizend-dingen-doekje zijn. In de documentaire *Zijwaarts de klas in*, zie je bijvoorbeeld dat het behalen van de rekenlesdoelen niet eenvoudig te combineren valt met de ordeproblematiek van onrustige kinderen. Ondertussen heeft ieder een oordeel over het onderwijs: iedereen heeft op de basisschool gezeten en is daarmee 'ervaringsdeskundig'. En logisch dat we allemaal een juf kennen die het een keer niet goed heeft gedaan in een van de veertien vakken waarin zij lesgeeft.

We hebben in Nederland een mooie veelkleurige onderwijspraktijk. Met onze basisscholen én met onze pabo's. Wij zijn trots op onze leerkrachten, die elke dag keuzes maken en inspelen op wat een kind nodig heeft. Zullen we dat allemaal wat vaker laten horen? Dan krijgen vast ook meer mensen zin om het onderwijs in te stromen, via welke route dan ook.

Namens de Educatieve Alliantie Zuid-Holland,
Ellie van der Geest, directeur Faculteit Educatie Hogeschool Leiden